

[J. Oskar Andersen.]

helst Indflydelse derpaa. Og hvad vil hans „Tilsyn“ sige? Der findes her en Paragraf, som der nu er udtrykt saa megen Glæde over fra forskellige Sider, § 6, Stk. 3, hvor der staar om de hjemmeunderviste Børn, at deres Undervisning kan være uden Tilsyn fra Skolen, og saa har altsaa Sognepræsten overhovedet intet med dem, at gøre. Ja, naturligvis, de, der er glade ved, at Tilsynet med Religionsundervisningen bliver undermineret, maa finde dette fortrinligt, medens man ellers, som det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen, maa anvende timelange Udtalelser for at forsvare det.

Ved Siden af dette har man saa i Kredstilsynet sat denne ulyksalige Provst ind. Naturligvis, det kan være meget heldigt for den ærede Landstingsmand og Provst paa Bornholm, at han kommer ind, hvad han formodentlig ønsker, og det siges jo, at det er ham, der er Fader til dette fortrinlige Forslag, men jeg maa rigtignok sige, som det er blevet sagt fra anden Side om denne Provst, der skal sidde i Direktionen for et Amt, at for det første maa det gaa ud over hans Præstegerning, det er ganske givet, men desuden er det ganske klart, at han kan komme i Konflikter, som er meget uheldige. Og for øvrigt, maa jeg sige, er det mig ganske uklart, om denne Mand kan komme i Skolerne og virkelig sætte sig ind i deres Forhold, thi der staar ganske vist i § 14, at Skoledirektionen fører Tilsyn med, at de gældende Bestemmelser om Skolevæsenet overholdes i Amtet, og den er berettiget til at besøge alle Skoler, men der menes formodentlig Direktionen som Helhed; der er ingen Klarhed over, hvorvidt denne Provst kan komme til at udøve noget Tilsyn. Og endelig staar der i Lovbestemmelserne, at han ansættes af Undervisningsministeriet, og jeg maa sige, at hvis dette skal være en Garanti for, at Kirken har et Tilsyn med Undervisningen, maa man være, om jeg saa maa sige, meget letsindig i sin Betragtning af, hvad et saadant Tilsyn betyder.

Endelig maa jeg nævne, at man har smidt den gamle Forbindelse mellem Kirke og Skole ud, som betegnes ved Bispesvisitatsen. Denne har betydning overordentlig meget ned gennem Tiderne; den har ikke været en Indblanding i Skolens egentlige

pædagogiske Arbejdsforhold, men derimod en Opmuntring, og jeg maa sige, jeg forbavses over, at en Minister, der er gaaet med til, at et Tilsyn fra Biskoppen er blevet staaende i Seminarieloven, kan have noget imod, at Biskoppen kommer ind i Folkeskolen; det er mig gaadefuldt.

Men, som sagt, disse Rudimenter, der bliver tilbage, og som det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen er saa tilfreds med, synes jeg, der kunde være bygget noget paa, hvis man principielt havde taget den Tanke op, at Religionen er et Fag for sig, som kræver særlig Behandling og særligt Tilsyn, og at man i øvrigt, som vi fra konservativ Side saa stærkt har fremhævet, havde indført et virkelig pædagogisk Tilsyn i Stedet for det nuværende, hvilket vi har givet det Udtryk, at Sognepræsten ikke længere skulde være den fødte Formand i Skolekommissionen, medens vi mente, at der i Direktionen skulde sidde en Lærer. Jeg maa sige, jeg kunde relativt finde et Forslag tilfredsstillende, selv om det indeholdt Momenter, der var mig imod, hvis jeg kunde se, at der ud af dette kom et bedre pædagogisk Tilsyn med Skolen, men det er mig ganske ubegribeligt, at Forslaget her, saa uklart som det er, skulde bringe et bedre pædagogisk Tilsyn, for det er ganske givet, at det er lavet for, at en Række Lærere rundt omkring kan saa godt som helt blive fri for et virkelig sagkyndigt Tilsyn. Skal disse Mænd, der udnævnes af et Udvalg af et Sogneraad, være, om jeg saa maa sige, de pædagogisk sagkyndige? Ja, hvis Amtskolekonsulenten havde Kvalifikationer, som hævdede ham over det almindelige Niveau, og hvis han virkelig havde nogen Ret, saa kunde man sige, der kom et Tilsyn med Skolerne. Men hvad staar der her i Loven? Der staar, at han kan „tilkaldes“. Jeg er ganske overbevist om, at i de fleste Tilfælde vil denne Mand kun blive tilkaldt, naar der er Tale om en § 8-Sag. Det vil komme til at staa, som om der maa være noget galt paa Færde, naar han kommer. Der skulde selvfølgelig staa i Loven, at hans første Pligt var at rejse rundt og virkelig se paa Skolerne. Hvis man havde Forstaaelsen af, at der maa en Mand med virkelig pædagogisk Uddannelse og Kendskab til at undersøge Skolerne, saa vilde man ogsaa forstaa, at det er en uhyre stor Mangel ved dette Forslag, at man har